

Integrale Vroeghulp

veelal nog witte vlek

‘Waarom wisten we niet eerder van Integrale Vroeghulp?’ Die vraag vat in feite de conclusie samen van een onderzoek onder ouders hoe zij terugkijken op de verleende zorg. “Men had allemaal graag eerder hiermee in aanraking willen komen”, vertelt Jantine Moen. Onlangs rondde zij met begeleiding van het NCJ en het Nji aan de Universiteit Utrecht een onderzoek af naar ervaringen van ouders met vroeghulp.

Redactie

Ouders van kinderen met meervoudige ontwikkelings- of gedragsproblemen kloppen vaak op menige zorgdeur voordat er een diagnose volgt. Integrale Vroeghulp wil dit zoveel mogelijk voorkomen, zodat de juiste hulp eerder en gericht kan worden ingezet. Doel is goede vroegsignalering - bij voorkeur vóór het tweede levensjaar en anders zo snel mogelijk daarna - gekoppeld aan een integraal zorgtraject. “In het kader van mijn onderzoek heb ik elf ouders geïnterviewd over hun ervaringen met deze wijze van vroeghulp. Opvallend was hoe positief zij hierover waren. Met name de aspecten vroegsignalering, ouderbetrokkenheid, trajectbegeleiding worden gewaardeerd.”

Eerder en beter

Vaak waren ouders verrast hoe gesmeerd de hulp opeens van de grond kwam. “De meesten hebben namelijk eerst lange trajecten gevolgd voordat ze kennis maakten met

Integrale Vroeghulp.” Als gevolg van deze eerdere ervaringen, ging het nieuwe traject soms ook met de nodige argwaan van start. Dat veranderde echter snel in een positieve houding. “Voor de ouders die ik sprak kwam Integrale Vroeghulp als een verademing. In de praktijk zie je vaak dat voor een kind dat bijvoorbeeld slecht praat, logopedie wordt ingeschakeld. Als dan gaandeweg blijkt dat er meer aan de hand is, volgt een nieuwe

Jantine Moen: “Voor de ouders kwam Integrale Vroeg

zoektocht. Al die tijd ontbeert een kind de hulp die echt nodig is. De kracht van Integrale Vroeghulp is dat vanuit verschillende expertises naar een ontwikkelingsprobleem wordt gekeken. Vanuit dit multidisciplinaire overleg volgt een advies. Uit mijn onderzoek komt naar voren dat vroeghulptrajecten leiden tot meer

Bouwstenen

In 2011 is het plan Vroeg, Voortdurend, Integraal opgesteld waarin Integrale Vroeghulp is opgezet aan de hand van zeven bouwstenen. Veranderingen binnen de zorg aan het jonge kind, onder meer vanwege de invoering van Jeugdwet per 2015, maken het nodig om drie van deze bouwstenen steviger te positioneren: 1) De coördinatie van het ketennetwerk jong kind, 2) Multidisciplinair overleg en advies en 3) Trajectbegeleiding.

hulp als een verademing”

positieve ervaringen bij ouders. De geïnterviewden vinden namelijk stuk voor stuk dat er veel kansen zijn gemist, vooral omdat men niet tijdig op de zorg werd geattendeerd.”

Sleutelrol

Met name de casemanager blijkt in die positieve waardering een sleutelrol te vervullen. Dit vaste aanspreekpunt is voor de ouders de spin in het web van zorgprofessionals. “Dat begint met het eerste gesprek waarin ouders vertellen wat er aan de hand is met hun kind en wat voor stappen er tot dusver zijn genomen. De casemanagers doen ook de aanvraag voor het multidisciplinaire overleg waarbij verschillende expertises bij elkaar komen. Is er eenmaal een behandelplan vastgesteld, dan blijft de casemanager bij de uitvoering ervan betrokken. Soms nemen zij hiervoor ook de aanvragen bij de gemeen-

Activiteiten 2019

Begin dit jaar is de website van Integrale Vroeghulp in een nieuwe jas gestoken, zie integralevroeghulp.nl. Mede naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen gaat dit jaar samen met alle partners gewerkt worden aan verdieping en regionale borging van de kennis over Integrale Vroeghulp binnen de gemeenten. Dit gebeurt onder meer door middel van activiteiten op het gebied van kennis en communicatie.

ten voor hun rekening of gaan ze mee naar school om gesprekken te voeren over welke specifieke aandacht een kind nodig heeft. Veel ouders zien de casemanager als een soort zorgcoach die hen overal doorheen trekt.”

Organisatorische keuzes

De kwaliteit van Integrale Vroeghulp blijkt, vooral als uitvloeisel van organisatorische keuzes, per regio te verschillen. Voor het aanbieden van Integrale Vroeghulp bestaan namelijk drie modellen: het veldpartijmodel, het jeugdgezondheidszorgmodel (JGZ-model) en het gemeentelijk geïntegreerd jeugdmodel. “Dit laatste model kwam bij de geïnterviewden het minst lekker uit de verf. Bij het JGZ-model verloopt de doorverwijzing sneller, maar nadeel daarvan is dat ouders niet betrokken worden bij het multidisciplinair overleg. Dat is juist weer het mooie van het veldpartijmodel. Dit is eigenlijk dé manier waarop Integrale Vroeghulp oorspronkelijk is opgezet. De enige verandering is dat sinds de decentralisatie van de jeugdzorg de financiering via de gemeente verloopt. Ouders mogen in dit model meedenken over de diagnose en hun eigen zegje hierin doen. In de interviews is men hier bijzonder positief over.”

Naamsbekendheid

Uit het onderzoek van Jantine komt vooral naar voren dat Integrale Vroeghulp momenteel niet goed op

het netvlies staat in de zorgwereld rond het jonge kind. Vooral na de transitie lijkt het bij gemeenten in de vergetelheid geraakt. “Het verdient echt aanbeveling om opnieuw te investeren in het vergroten van de bekendheid.” Op den duur kan de implementatie van Integrale Vroeghulp volgens haar ook helpen om de budgetoverschrijdingen waar veel gemeenten mee worstelen tegen te gaan. “Zonder vroeghulptraject komt de zorg immers vaak later op gang. Ook blijkt lang niet altijd de juiste hulp te worden gegeven. Met name doorverwijzende partijen, zoals de JGZ en de kinderopvang, zouden beter op de hoogte moeten zijn van het bestaan van Integrale Vroeghulp. Dan kunnen zij ouders in een pril stadium van de juiste informatie over de inhoud van het traject voorzien.”

In het verlengde hiervan adviseert Jantine ouders vooral eerder een beroep te doen op het multidisciplinaire zorgaanbod. “Integrale Vroeghulp lijkt voor hen in eerste instantie wellicht een heftig traject, maar kijk daar doorheen. Zie vroeghulp niet als een grote berg, maar laat je goed informeren. Niet voor niets waren alle door mij geïnterviewde ouders heel graag eerder hiermee in aanraking gekomen. Unaniem vindt men dat Integrale Vroeghulp hen heeft geholpen in de zoektocht naar de juiste hulp voor hun kind.” ●